

Dżibuti i Etiopia

Termin: 29 listopada – 16 grudnia 2010

Dżibuti (Republika Dżibuti) to państwo położone we wschodniej Afryce, nad Zatoką Adeńską i cieśniną Bab al-Mandab. Graniczy z Somalią (a dokładniej z Somalilandem), Etiopią i Erytreą. Dżibuti to kraj mało znany turystom, rzadko odwiedzany, a dzięki temu mało odkryty. W trakcie nurkowania można podziwiać niezniszczoną jeszcze faunę i florę oraz niesamowite wraki. Przy okazji można spotkać się oko w oko z rekinem wielorybim. Etiopia to jedyny kraj w Afryce, poza Egiptem, z tak bogatą historią. Zapierające dech w piersiach krajobrazy i majestatyczne góry, egzotyczna flora i fauna, często możliwa do podziwiania tylko w Etiopii. Do tego niezwykła, nieprawdopodobnie różnorodna kultura, niemal niezmienną od wieków. Etiopia nazywana bywa wyspą czarnego chrześcijaństwa, otoczoną morzem islamu. To tu, w etiopskim Aksum, przechowywana jest legendarna Arka Przymierza, czyli tablice, które Mojżesz otrzymał od Boga. Trzeba w to wierzyć, bo poza wyznaczonym na całe życie strażnikiem nikt jej nie może zobaczyć. Również w Etiopii – w Hadar – archeolodzy odnaleźli kości Lucy, czyli naszej pra... pra... prababci. Można je oglądać w Muzeum Narodowym w stolicy Etiopii – Addis Abebie. Wyprawy i wycieczki organizowane przez nas do Etiopii wiodą przez wszystkie te miejsca.

PROGRAM:

Dzień 1: 29.11.2010

Zbiórka na lotnisku Warszawa Okęcie, wylot do Amsterdamu o godz. 06:40 (przylot o godz. 08:55), a następnie do Addis Abeba o godz. 10:45. Międzylądowanie techniczne na dotankowanie samolotu w Khartoum. Przylot do Addis Abeba o godz. 22:10. Transfer do hotelu. Wieczorne poznawanie stolicy Etiopii.

Dzień 2: 30.11.2010

Transfer na lotnisko i wylot do Dżibuti o godz. 11:30 (lądowanie o godz. 12:45). Transfer łodzią na Moucha Island, transfer do bungalowów, zakwaterowanie, obiadokolacja, nocleg.

Dni 3 – 8: 01.12. – 06.12.2010

Śniadanie, 10 nurkowań z łodzi, 1 nurkowanie z rekinami wielorybimi, lunch, możliwość skorzystania z wycieczek fakultatywnych:

- o wycieczka busem do Lac Assal (65 EUR) – minimum 10 osób:
Program: Wyjazd ok. godz. 09:00 nad Jezioro Assal, do gorących źródeł i na kraterę wulkaniczną. Przerwa na lunch (nie zawiera napojów). Podróż jest klimatyzowanym samochodem, max 5 lub 6 osób.
- o wycieczka klimatyzowanym samochodem 4x4 do Lac Abbée (160 EUR), obiadokolacja, nocleg.

- 1) wyjazd na eksplorację Tadjourah:

2 nurkowania na Ras Ali i Ras Duan w Afar land, 2 rafy koralowe, gdzie można spotkać żółwie, czasami rekiny rafowe, a przede wszystkim piękne koralowce tabele d'acropora. Między nurkowaniami, krótkie zwiedzanie miasta Tadjourah.

2) 2 nurkowania na wrakach:

a) The „Faon” liberty:

Liberty ship to amerykański statek towarowy produkowany masowo podczas II wojny światowej. Wrak statku jest zachowany w dobrym stanie i warto zrobić przynajmniej dwa nurkowania. Można tu zobaczyć m.in. duże loaches, carangues, mafou i wiele innych tropikalnych ryb.

b) Ethiopian trailers:

Nagfa i Arthur Rimbaud, 2 wraki położone w odległości ok. 200 m od siebie. Są to stare łodzie holownicze z portu Dżibuti. Są to nowsze wraki, ale jest tu wiele ciekawych rzeczy do zobaczenia.

3) Nurkowania na Banc Dankali

Nurkowania na otwartym morzu, gdzie podziwiamy rafową faunę i florę, skates, carangues i rekiny rafowe.

4) Poszukiwanie rekinów wielorybich podczas 1 nurkowania.

Dzień w Arta w samym środku wulkanicznych krajobrazów. Jedno nurkowanie. Wypatrywanie rekinów wielorybich i piknik w Ras ero.

Istnieje możliwość spędzenia jednej nocy (obóz jest skromny) dla grup poniżej 10 osób.

5) Pozostałe nurkowania:

a) Bbouée coulée

Rafa koralowa na głębokości od 6 m do 25 – 30 m.

Tropikalna fauna i flora, a czasem nawet rekiny rafowe oraz płaszczki pastenagues i eagle skates.

b) Aquarium

Koralowy ogród, idealny dla początkujących nurków i fotografików.

c) Rafa Północna – the North reef

Rafa koralowa na obrzeżach Wyspy Moucha. Rafowa fauna i flora. Można często tu spotkać żółwie i eagle skates. Na rafie jest bardzo wiele ryb Napoleonów oraz wielkie ławice grouperów, pastenaques, rekiny rafowe i wiele innych ciekawych gatunków ryb.

Dzień 9: 07.12.2010

Śniadanie, transfer łodzią do miasta Dżibuti, czas wolny na zakupy (pamiątki), możliwość odbycia dodatkowej wycieczki busem do Lac Assal za dodatkową opłatą (minimum 4 osoby). Transfer na lotnisko, **wylot do Addis Abeba o godz. 18:20 (lądowanie o godz. 19:30)**, transfer do hotelu.

Addis Abeba (Addis Abeba) stolica Afryki

Addis Abeba, co w języku amharskim oznacza „Nowy Kwiat”, jest czysto afrykańskim miastem. W odróżnieniu od większości innych stolic na tym kontynencie jej założenie, wzrost i rozwój nie mają korzeni w czasach kolonialnych. Ufundowana została w roku 1896 przez Imperatora Menelika II. Addis Abeba to ostatnia sukcesorka Abisyńskiego Imperium mającego

swoje początki w przedchrześcijańskim Axum. Z powodu czysto afrykańskiego charakteru i wspaniałej tradycji Etiopia i jej miasto stołeczne stały się powodem dumy dla ruchu pan-afrykańskiego. Patrząc na rzecz bardziej prozaicznie Addis Abeba nazywana jest „największą wsią Afryki” i co tu ukrywać – jest to prawda.

Addis Abeba to miasto wielkie, chaotyczne i głośnie. Jest w nim kilka muzeów, w tym Narodowe ze szkieletem naszej pra.. pra.. babki Lucy, kilka dobrych restauracji serwujących lokalne dania i proponujących występy folklorystyczne. Można odwiedzić słynne Merkato, czyli największy w Afryce Wschodniej targ pod gołym niebem, kupić charakterystyczne etiopskie krzyże i doskonałą, świeżo paloną kawę. Bo to właśnie Etiopia jest ojczyzną tego napoju. Tradycyjna ceremonia palenia i parzenia kawy to jedna z lokalnych atrakcji którą trzeba koniecznie zaliczyć.

Dzień 10: przejazd do Arbaminch 08.12.2010

Przejazd do Arbaminch, miasta położonego nad jeziorem Chamo. Po drodze wizyta w wioskach plemion Sidama, Oromo, Wolayta i Dorzie. Nocleg w hotelu.

Dzień 11: Lud Dorze, jezioro Chamo 09.12.2010

Rano wyjazd w góry do wsi plemienia Dorze. Budują chaty o kształcie głowy słonia. Znani są z niezwykle efektownych wyrobów tkackich. Po południu rejs po jeziorze Chamo, oglądanie krokodyli, hipopotamów i różnych gatunków ptaków. Nocleg w tym samym hotelu.

Dzień 12: przejazd do Jinka 10.12.2010

Po śniadaniu przejazd przez ziemie ludu Konso, podziwianie barwnych strojów, malowniczych tarasów na polach i drewnianych rzeźb ustawianych na grobach. W dalszej części drogi spotkanie z ludem Woito, żyjącym nad rzeką Woito. Nocleg na kempingu w Jinka.

Dzień 13: Mursi 11.12.2010

Wycieczka do Parku Narodowego Mago do wsi plemienia Mursi. Kobiety z tego plemienia wkładają sobie w dolną wargę talerzyki, mężczyźni dekoracyjnie malują ciała. Powrót do Jinka. Nocleg na kempingu.

Do
Turmi

Dzień 14: Omorate 12.12.2010

Przejazd do Omorate nad rzeką Omo w pobliżu granicy z Kenią. Spotkanie z ludźmi z plemienia Galeb. Nocleg na kempingu w Turmi.

Dzień 15: przejazd do Arbaminch 13.12.2010

Przejazd do Arbaminch (około 300 km). Po drodze wizyty we wsiach plemion Erbore i Konso. Nocleg w hotelu.

Dzień 16: przejazd z Arbaminch do Addis Abeba 14.12.2010

Przejazd do Addis Abeby (500 km po drodze asfaltowej), na trasie wspaniała sceneria jezior Wielkiego Rowu Afrykańskiego. Przystanek w miejscowości Shashemene – mieszkają tu na terenie podarowanym przez cesarza Hajle Selassie przybyli z Jamajki Rastafarianie. Wieczorem kolacja pożegnalna z muzyką i tańcami z różnych części Etiopii.

Dzień 17: koniec wyprawy 15.12.2010

Wolny czas na zakupy ostatnich pamiątek. Transfer na lotnisko i **wylot do Nairobi o godz. 14:55** (lądowanie o godz. 17:00), a następnie **wylot do Amsterdamu o godz. 22:50**.

Dzień 18: Europa 16.12.2010

Lądowanie w Amsterdamie o godz. 05:30, a następnie **wylot do Warszawy o godz. 10:05** – lądowanie w Warszawie o godz. 12:05.

Podane godziny przelotów są orientacyjne i mogą ulec zmianie.

Cena wynosi:

9500 PLN + przelot

Cena zawiera:

- transfer lądowy i łodzią: lotnisko Dżibuti – Wyspa Moucha (hotel) – lotnisko Dżibuti, Dżibuti:
 - o zakwaterowanie Moucha Island: 7 noclegów w bungalowach, pokój 2-osobowy z łazienką i klimatyzacją,
 - o wyżywienie 3 posiłki dziennie: śniadania, lunche, obiadokolacje; woda do picia przy posiłkach podawana z dyspozytora,
 - o pakiet 10 nurkowań bez sprzętu + 1 nurkowanie z rekinami wielorybimi,
- transfery z / na lotnisko w Addis Abeba,
- Etiopia objazd:
 - o transfery podczas programu samochodami 4x4 Toyota Land Cruiser,
 - o zakwaterowanie w hotelach i na campingach,
 - o wyżywienie: 3 posiłki dziennie, gotowanie na campingach,
 - o sprzęt campingowy,
 - o bilety wstępów,
 - o opłaty parkowe,
 - o lokalnych przewodników,
 - o wycieczki statkiem,
- ubezpieczenie turystyczne SIGNAL IDUNA rozszerzone o nurkowanie ze sprzętem.

Cena nie zawiera:

- przelotu na trasie Warszawa – Addis Abeba – Dżibuti – Addis Abeba – Warszawa,
- wizy do Dżibuti (60 EUR),
- opłaty lotniskowej przy wylocie z kraju – 3000 DFR (ok. 17 USD),
- wizy do Etiopii (20 USD),
- napojów i alkoholi,
- wydatków własnych,
- napiwków,
- opłaty za telefon, pralnię,
- Dżibuti: butelkowanej wody mineralnej – do kupienia w barze (1 EUR),
- Dżibuti: dopłaty do pokoju 1-osobowego (25 EUR / dzień),
- Dżibuti: wycieczek fakultatywnych:
 - o wycieczka w dniu odlotu klimatyzowanym samochodem 4x4 do Lac Assal (85 EUR) – minimum 4 osoby,
 - o wycieczka busem do Lac Assal (65 EUR) – minimum 10 osób,
 - o wycieczka klimatyzowanym samochodem 4x4 do Lac Abbée (160 EUR),
- Dżibuti: dodatkowych nurkowań,
- Dżibuti: wypożyczenia sprzętu nurkowego,
- Dżibuti: transfery z Moucha Island do Dżibuti w czasie święta,
- Etiopia: dopłaty do pokoju 1-osobowego – 110 USD,
- Etiopia: opłaty za kamerowanie – zdjęcia obiektów i wewnątrz są zazwyczaj bezpłatne, za kamerę każdą płacić. Na południu ludzie żądają zapłaty za zdjęcia – taksa 2 biry (ok. 80 gr) za zdjęcie.

ZAKWATEROWANIE NA MOUCHA ISLAND

Informacje dodatkowe:

– **DŻIBUTI (Republika Dżibuti)**

Stolica: Dżibuti

Waluta: frank Dżibuti (DFR);

1 USD = 175,92 DFR (kurs z 10.04.2008)

Języki urzędowe: francuski, arabski

Inne języki: afar, somalijski

– **WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE DŻIBUTI.** Obywatele polscy udający się do Dżibuti muszą mieć wizę pobytową wystawioną na okres 90 dni lub wizę tranzytową ważną do 7 dni (**obie w cenie 30 USD**). Jeżeli w danym kraju nie ma ambasady Dżibuti, wizę można uzyskać w ambasadzie Francji. Paszport powinien być ważny co najmniej 6 miesięcy. Opłata lotniskowa przy wylocie z kraju wynosi 3000 DFR (ok. 17 USD).

– **WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE ETIOPIA.** Obywatele polscy udający się do Etiopii muszą mieć wizę na przyjazd i pobyt. Na lotnisku w Addis Abebie lub Dire Dawa mogą oni uzyskać wizę turystyczną – jest ona jednokrotna i ważna przez 30 dni, **kosztuje 20 USD**. W razie potrzeby można ją przedłużyć w Immigration Authority przy Churchill Road w Addis Abebie. Procedura jest prosta, a wizę odbiera się następnego dnia. Jej koszt wynosi również **20 USD**. Przy wjeździe wymagany jest co najmniej 6-miesięczny okres ważności paszportu. Ambasada Etiopii (najbliższa w Berlinie) wydaje następujące rodzaje wiz: pobytową, tranzytową, handlową i turystyczną. Ze względu na napięte stosunki między Etiopią a Erytreą nie powinno się łączyć podróży turystycznych do tych dwóch państw.

– **PRZEPISY CELNE.** Nie ma ograniczeń we wwozie i wywozie pieniędzy. Restrykcje celne nie różnią się od powszechnie stosowanych.

– **MELDUNEK.** Obowiązek meldunkowy dotyczy cudzoziemców przebywających w Dżibuti ponad 90 dni.

– **UBEZPIECZENIE.** Nie ma przepisów dotyczących obowiązkowych ubezpieczeń osobowych i komunikacyjnych.

- **SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA.** Przy wjeździe wymagana jest międzynarodowa książeczka szczepień z ważnym szczepieniem przeciw żółtej febrze. W Dżibuti dostępna jest jedynie prywatna opieka medyczna. Wizyta u lekarza kosztuje ok. 30 USD, za dobę w szpitalu prywatnym trzeba zapłacić ponad 100 USD.
- **INFORMACJE DLA KIEROWCÓW.** Międzynarodowe prawo jazdy uprawnia do prowadzenia pojazdów.
- **BEZPIECZEŃSTWO.** Niebezpieczna jest prowincja oraz regiony skupisk uchodźców. Stolica jest stosunkowo bezpieczna ze względu na dużą bazę wojsk francuskich i jednostek amerykańskich.
- **PRZYDATNE INFORMACJE:**
 - Koszty utrzymania w Dżibuti należą do najwyższych na świecie.
 - Dniem wolnym od pracy jest piątek.

- **ETIOPIA (Federalna Demokratyczna Republika Etiopii)**

Stolica: Addis Abeba

Waluta: etiopski birr (ETB), 1 ETB = 100 centów;

1 USD = 9,55 ETB (kurs z 10.04.2008)

Język urzędowy: amharski

Inne języki: angielski oraz miejscowe języki etniczne (oromo, tigrinia)

- **WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE.** Obywatele polscy udający się do Etiopii muszą mieć wizę na przyjazd i pobyt. Na lotnisku w Addis Abebie lub Dire Dawa mogą oni uzyskać **wizę turystyczną** – jest ona jednokrotna i ważna przez 30 dni, **kosztuje 20 USD**. W razie potrzeby można ją przedłużyć w Immigration Authority przy Churchill Road w Addis Abebie. Procedura jest prosta, a wizę odbiera się następnego dnia. Jej koszt wynosi również **20 USD**. Przy wjeździe wymagany jest co najmniej **6-miesięczny okres ważności paszportu**. Ambasada Etiopii (najbliższa w Berlinie) wydaje następujące rodzaje wiz: pobytową, tranzytową, handlową i turystyczną. **Ze względu na napięte stosunki między Etiopią a Erytreą nie powinno się łączyć podróży turystycznych do tych dwóch państw.**
 - **PRZEPISY CELNE.** Wwóz sprzętu profesjonalnego (kamery wideo, aparaty fotograficzne, urządzenia nagrywające oraz broń strzelecka) wymaga zgody Ministerstwa Kultury i Informacji lub Urzędu ds. Ochrony Środowiska. Amatorski sprzęt turystyczny można wwozić bez ograniczeń. Na wywóz pamiątek o większej wartości oraz dzieł sztuki należy uzyskać zgodę Muzeum Narodowego w Addis Abebie (w razie wątpliwości co do wartości wywożonego przedmiotu zaleca się uzyskanie takiej zgody; procedura jest krótka, a koszt wynosi **8 ETB**), a na wywóz wyrobów ze skór i kości dzikich zwierząt – zgodę Urzędu ds. Ochrony Środowiska. Kontrolerzy na lotnisku skrupulatnie prześwietlają bagaż wyjeżdżających. **Sprawdzone są zwłaszcza krzyże metalowe oraz wyroby ze skóry i kości zwierząt.**
 - **MELDUNEK.** Przy pobytach dłuższych niż 30 dni wymagana jest rejestracja. Meldunku dokonuje się w urzędzie imigracyjnym (wniosek, 2 zdjęcia, opłata skarbową).
 - **UBEZPIECZENIE.** Polisy ubezpieczeniowe nie są obowiązkowe. Zaleca się jednak wykupienie polisy w międzynarodowej firmie ubezpieczeniowej, ponieważ polskie firmy nie są w Etiopii znane.
 - **SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA.** Zaleca się posiadanie międzynarodowej książeczki szczepień z ważnym szczepieniem **przeciw żółtej febrze**. Choroba ta występuje na terenach niżej położonych, a ponadto jest to szczepienie obowiązkowe przy podróżach z Etiopii do krajów sąsiednich. Zaleca się także dokonanie szczepień przeciw **żółtacze typu A i B, tężcowi, tyfusowi i zapaleniu opon mózgowych**. Na terenach położonych poniżej 2000 m n.p.m. występuje zagrożenie **malarią**. Z uwagi na stosunkowo częste występowanie szczególnie niebezpiecznej odmiany malarii – mózgowej – należy zachować wyjątkową ostrożność na terenach malarycznych i stosować profilaktykę. Ze względu na duże zagrożenie pasożytami i bakteriami pokarmowymi zaleca się spożywanie wody butelkowanej oraz częste mycie rąk (koniecznie przed każdym posiłkiem). Należy o tym pamiętać zwłaszcza na prowincji, gdzie warunki higieniczne w hotelach i restauracjach pozostawiają wiele do życzenia. Posiłki w restauracjach, szczególnie tych często uczęszczanych, zwykle są bezpieczne. Należy unikać spożywania surowych jarzyn, zwłaszcza sałaty, w przygodnych restauracjach, a także pamiętać, że małe restauracje mogą nie mieć urządzeń chłodniczych.
- Państwowa opieka zdrowotna jest na bardzo niskim poziomie. Należy korzystać z prywatnych klinik. Stosunkowo tani i godny polecenia jest szpital Balcha w Addis Abebie, w którym pracuje personel rosyjski (choć oferowane usługi obejmują jedynie podstawowy zakres). W przypadkach poważnych oraz gdy trzeba wykonać specjalistyczne badania, zaleca się klinikę przy Ambasadzie Szwedzkiej. Na prowincji dość często można spotkać ośrodki zdrowia prowadzone przez misjonarzy. Koszt wizyty u lekarza to od kilku (szpital Balcha) do 200 USD (Klinika Szwedzka), a doby w klinice prywatnej – minimum 50 USD. Etiopia należy do krajów o dużym zagrożeniu wirusem HIV i gruźlicą.

- **INFORMACJE DLA KIEROWCÓW.** W Etiopii obowiązuje ruch prawostronny. Sieć drogowa jest słabo rozwinięta. Poza nielicznymi wyjątkami w odległości ponad 200 km od Addis Abeby stan szos jest bardzo zły, dlatego zalecane jest poruszanie się samochodem z napędem na cztery koła. Kierowcy etiopscy często jeżdżą niebezpiecznie, a ubezpieczenie pojazdu nie jest od nich wymagane. Ruch utrudniają liczni piesi wchodzący na jezdnię w dowolnym miejscu i bez ostrzeżenia, a także zwierzęta domowe. Wypożyczalnie samochodów są stosunkowo liczne. Na jazdę po mieście można wypożyczyć zwykły samochód osobowy bez kierowcy. Natomiast na wyjazdy poza miasto samochód wypożycza się zawsze z kierowcą. Jest to wymóg agencji, a poza tym obecność Etiopczyka ułatwia rozeznanie na nie oznakowanych drogach i porozumiewanie się na prowincji, gdzie języki obce są zwykle nieznanne. W przypadku dłuższego pobytu cudzoziemscy kierowcy powinni uzyskać w etiopskim Ministerstwie Transportu dokument uprawniający do prowadzenia pojazdów (na podstawie polskiego prawa jazdy, z tłumaczeniem na język angielski poświadczonym przez ambasadę).
- **PODRÓŻOWANIE PO KRAJU.** Etiopia jest krajem stosunkowo bezpiecznym i przyjaznym dla turystów. Nie ma tu ograniczeń w podróżowaniu, poza oznaczonymi terenami wojskowymi i stanem Ogaden, zamkniętym dla turystów ze względu na trwającą tam operację wojsk rządowych przeciwko separatystycznej partyzance. Ograniczenia nadal obowiązują w 50-kilometrowej strefie granicznej z Erytreą (granica z tym krajem jest zamknięta, a tereny graniczne miejscami zaminowane). **Z uwagi na niedawny konflikt etniczny nie zaleca się wyjazdów do stanu Gambella oraz na Pustynię Danakilską.** Nie zaleca się również podróży do regionów Afar i Oromia. Ze względu na konflikt w Somalii zdecydowanie odradza się podróże na wschodnie i południowo-wschodnie krańce kraju, w pobliże granicy z Somalią, a także Kenią. Poza Addis Abebę podróżować należy z przewodnikiem znającym uwarunkowania lokalne. Zaleca się podróżowanie wyłącznie w ciągu dnia (obecność na drogach ludzi, zwierząt i nie oświetlonych pojazdów, a czasami także nielegalnych barier wznoszonych w celach rabunkowych) i tylko głównymi drogami. Komunikacja międzymiastowa i miejska są dobrze rozwinięte i stosunkowo tanie, choć często niezbyt komfortowe. Dobrą alternatywą dla komunikacji autobusowej jest komunikacja lotnicza. Linie narodowe Ethiopian Airlines, o renomie międzynarodowej, latają regularnie do większych miejscowości w kraju. Nocleg można znaleźć właściwie w każdej miejscowości, choć warunki często mogą być bardzo prymitywne. Warto mieć własny śpiwór i pościel oraz środek owadobójczy.
- **BEZPIECZEŃSTWO.** Etiopia jest uważana za kraj stosunkowo bezpieczny. Ciężkie przestępstwa przeciw turystom zdarzają się rzadko. Należy zachować środki ostrożności w miejscach publicznych (m.in. na największym targu Addis Abeby – Merkato, a także w dzielnicy Piazza) ze względu na kradzieże kieszonkowe. Zdarzają się przypadki oszustw, np. ze strony osób podających się za przewodników. Należy unikać nocnych spacerów w miastach, zwłaszcza w Addis Abebie. W razie konieczności wskazane jest korzystanie z usług miejscowego, zaufanego przewodnika. Na terenach nie zabudowanych lepiej zrezygnować z podróży po zmroku – na drogach zdarzają się liczne przeszkody (nie oświetlone pojazdy i zwierzęta hodowlane), a samochód może zostać obrabowany. Warto być zaopatrzonym w podstawowe leki przeciwgorączkowe i regulujące przemianę materii. Na sytuację wewnętrzną wpływ mogą mieć wydarzenia w Somalii oraz w Ogadenie. Mogą wystąpić ataki terrorystyczne, protesty lub zamieszki, dlatego trzeba unikać wszelkich zgromadzeń. Nie należy podejmować publicznych dyskusji na tematy polityczne.
- **RELIGIA, OBYCZAJE.** Ludność Etiopii jest bardzo religijna i skrupulatnie przestrzega licznych postów. Wchodząc do kościołów etiopskich, należy zdjąć buty. Turyści zwykle obowiązani są do wykupienia biletów wstępu do świątyń, a także do wniesienia opłat za prawo do wykonywania zdjęć. W okresach postu dania mięsne mogą być w restauracjach niedostępne.
- **ŚWIĘTA.** W Etiopii obowiązują następujące dodatkowe dni wolne od pracy: 7 stycznia – Boże Narodzenie, 19 stycznia – *Timkat*, *Tabaski* (święto ruchome), 2 marca – Rocznicą Zwycięstwa pod Adwą, Rocznicą Urodzin Proroka Mahometa (święto ruchome), Wielki Piątek (przed Niedzielą Wielkanocną, święto ruchome), 1 maja – Międzynarodowe Święto Pracy, 5 maja – Dzień Zwycięstwa Patriotów Etiopskich, 28 maja – Rocznicą Obalenia Dergu, 11 września – Nowy Rok, 27 września – *Meskel* (Rocznicą Odnalezienia Prawdziwego Krzyża), zakończenie ramadanu (święto ruchome).
- **PRZYDATNE INFORMACJE:**
 - o Urzędy są czynne od poniedziałku do piątku od 8.30 do 12.30 i od 13.30 do 17.00. Sklepy są na ogół czynne bez południowej przerwy, często do późnych godzin wieczornych.
 - o Tylko banki uprawnione są do wymiany pieniędzy. Nie ma bankomatów, urzędzeń do przyjmowania opłat kartą (poza kilkoma hotelami w Addis Abebie akceptującymi karty VISA). Należy przywieźć dewizy w gotówce (najlepiej USD, ale koniecznie banknoty nie starsze niż z 2001 r.) lub czek American

- Express (do realizacji w bankach w Addis Abebie). System bankowy jest bardzo słabo rozwinięty. Do przekazania pieniędzy z zagranicy można korzystać z biur Western Union.
- o Podróżując poza Addis Abebą, należy zaopatrzyć się w lokalną walutę, ponieważ możliwości wymiany dewiz są często ograniczone lub w ogóle ich nie ma.
 - o Opłata za noclegi w najlepszych hotelach w Addis Abebie wnoszona jest w birrach, na podstawie zaświadczenia o dokonaniu wymiany waluty. W innych hotelach takie zaświadczenie nie jest potrzebne. Tylko w kilku najlepszych hotelach w Addis Abebie można także płacić kartą.
 - o Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu fotografowania niektórych obiektów, a zwłaszcza budynków, w których znajdują się instytucje państwowe, i mostów.

Źródło: Poradnik MSZ „Polak za granicą” <http://www.msz.gov.pl/Polak,za,granica,2009,25696.html>